

Nemško pristaniščno mesto v razvalinah

Prebivalci beže iz Rostocka kot posledica bombnih napadov iz zraka. Ameriški in avstralski letalci sestrelili enajst japonskih bombnikov v bitki nad Darwinom. Kitajci zdrobili napade sovražnika na svoje pozicije na burmski fronti. Nemška bojna letala bombardirala Leningrad

London, 28. apr.—Angleška letalska sila je zadala nove udarce Nemčiji včeraj in danes zjutraj. Rostock, pristaniščno mesto in važna mornarična baza ob Baltiku, je bil ponovno tarča bombardiranja iz zraka. Bombe so povzročile ogromno škodo in mesto je v razvalinah. Veliko prebivalcev je že pobeгло iz mesta.

Letalski minister pravi, da so angleški letalci vrgli na Rostock do osemsto ton razstrelivnih in zažigalnih bomb v štirih napadih.

Na drugi strani so pa Nemci bombardirali mesta v vzhodni Angliji. Uradni komunikacije pravi, da so bombe porušile bolnišnice in več poslopij ter ubile in ranile množico civilistov.

Melbourne, Avstralija, 27. apr.—Ameriški in avstralski letalci so sestrelili enajst japonskih bojnih letal, ki so metali bombe na Darwin, avstralsko pristaniščno mesto, in odbili japonske napade na Port Moresby in Solomonske otoke, pravi naznanilo iz glavnega stana generala Douglasa MacArthura, vrhovnega poveljnika zavezniške oborožene sile v južnopacifičnem Pacifiku.

Neuradno se poroča, da je bila bitka nad Darwinom največja in najbolj uspešna od vseh, kar se jih je vršilo nad avstralskim ozemljem. Japonci so metali 500 funtov težke bombe na letališče in militaristične naprave, ki pa niso povzročile posebne škode.

Čungking, Kitajska, 27. apr.—Kitajski vojniki pod poveljstvom ameriškega generala Josepha H. Stilwella so izvajali nadaljnjo zmago v Burmi z reokupacijo Taunggyja, strateškega mesta, ki leži sto milj južnovzhodno od Mandalaja, pravi kitajsko poročilo. Bitka, v kateri so bili Japonci poraženi, je trajala dva dni.

Prvo zmago so Kitajci izvojeli z reokupacijo Yenanyaunga, razdejanega oljnega središča. Japonci so bili vrženi nazaj dvajset milj.

Ako bodo kitajski čete prodirale naprej, bodo Japonci obkroženi v sektorju pri Pynmaniju in njihove komunikacijske zveze pretrgane. V tem sektorju je zbrana močna japonska oborožena sila.

Kubisev, Rusija, 27. apr.—Ruski vojniki, zavežani po poročilu Rdeče zvezde, glasilu armade, v srditih bitkah z Nemci na centralni fronti, so odbili vse naskoke sovražnika na svoje pozicije in ga vrgli nazaj z velikimi izgubami. Nemci so vrgli v bitko tanke bojna letala in metalne ognjeve v neki sektor ter fronte, ki pa ga poročilo ne omenja. Nemski naskoki so se pričeli s prehodom treh novih divizij na novo fronto.

Moskovska radiopostaja pravi, da je čez tri tisoč nemških vojakov padlo v bitki z Rusi na fronti pri Kalininu, severozahodno od Moskve.

Nemška letalska sila je obnovila napade na Leningrad po dvajsetdnevem odmoru. 165 bojnih letal je metalo bombe na mesto, 35 letal so Rusi sestrelili, tri druge pa poškodovali. Sovjetski letalci so izgubili samo tri letala pri obrambi Leningrada.

Uradna cashikarska agentura

Obrežje vzhoda pod vojaško kontrolo

Avtoritete naznanile nove regulacije

Hartford, Conn., 27. apr.—Militaristično potemnevanje vsega obrežja države Connecticut je bilo odredeno in ostane v veljavi do preklica v smislu instrukcij, katere je dobil governor Robert A. Hurley od poveljstva prvega armadnega zbora, čigar glavni stan je v Bostonu, Mass. Vsi napisi in luči so bili ugasnjeni. Avtomobilisti so bili instruirani, naj vozijo ponoči po cestah na obrežju le dvajset milj na uro in da morajo zatemniti luči.

New York, 27. aprila.—Vse vzhodno obrežje Atlantiku je bilo razglašeno za militaristično ozemlje in kot tako je prišlo pod vojaško kontrolo. Zadevne regulacije je naznanil general Hugh A. Drum, vrhovni poveljnik vojaškega distrikta. Tem se bodo morali podvreči vsi civilisti.

Drum izraža v naznanilu upanje, da bodo patriotični državljani sodelovali z njim v vseh ozihih. V tem dalje pravi, da masna evakuacija prebivalcev ni v načrtu, možnost pa je, da bodo izgnani sovražni tujci, katerih navzočnost se smatra za nevarnost.

Regulacije se tičejo obrežja novoangleških držav, New Yorka, Pennsylvanije, New Jerseyja, Marylanda, Delaware, federalnega distrikta, Virginije, Severne in Južne Karoline, Georgije in Floride. Vojaške oblasti bodo skrbale za zaščito industrijskih središč na obrežju pred možnimi sovražnim napadom.

Nesreča v železniškem tunelu; pet ubitih

Jersey City, N. J., 27. apr.—Pet oseb je bilo ubitih in 263 ranjenih, ko je električni vlak železnice Hudson-Manhattan skočil iz tira v tunelu pod reko Hudson. Daniel Casey, komisar za javno varnost, je dejal, da je nesrečo zakrivil strojevodja Louis A. Vierbuchen. Na vlaku je nastal ogenj, ko so vagoni skočili iz tira.

V francoskem poslaništvu v

FRANCOSKA VLADA POSLALA PROTEST AMERIKI

Obsodba izkrcanja ameriških čet v Novi Kaledoniji

DE GAULLE POZDRAVIL VOJAKE

Vichy, Francija, 27. apr.—Gaston Henry-Haye, francoski poslanik v Washingtonu, je bil instruiran, naj vložil oster protest pri državnem departmentu zaradi izkrcanja ameriških čet v Novi Kaledoniji, francoskem otoku ob pomorski črti, ki spaja Ameriko z Avstralijo, se glasi uradno naznanilo. "Protest se glasi:

"Komunike ameriškega vojnega departmanta naznanja prihod ameriških čet v Novo Kaledonijo. Ta dostavlja, da bodo ameriške čete sodelovale pri obrambi otoka in da so bile poslone tja z odobritvijo krajevnih avtoritet. Čeprav so francoski rebeli proti svoji domovini prevzeli Novo Kaledonijo v septembru 1. 1940, se ameriški vojaki ne bi smeli izkrcati tamkaj. General Charles de Gaulle ne more govoriti v imenu Francije. Iz tega razloga je vlada v Vichyju instruirala svojega poslanika v Washingtonu, naj vložil oster protest pri ameriški vladi."

Washington, D. C., 27. apr.—Že izražena in pojasnjena ameriška politika bo po mnenju poučenih krogov odgovor na protest francoske vlade zaradi izkrcanja ameriških čet v Novi Kaledoniji.

Državni podtajnik Sumner Welles je zadnji teden izjavil, da bodo Amerika in združeni narodi, dokler ne bo ta vojna končana, držali stike s francoskimi oblastmi, ki dejansko kontrolirajo francoske otoke in posestve na Pacifiku in kolonije v Afriki. "Svobodni Francozi" kontrolirajo Novo Kaledonijo in pripravljajo izkrcanja ameriških čet so bile izvedene v smislu dogovorov, sklenjenih s temi oblastmi.

V francoskem poslaništvu v

Domače vesti

Posdravi uredništva

Chicago.—John in Mary Fradel iz Latroba, Pa., J. Mally majši z ženo in George Nace z ženo, vsi člani SNPJ, pozdravljajo uredništvo Prosvete iz Jacksonville, Florida.

Čikaške vesti

Chicago.—Zadnje nedelje je bil pri avtomobilski nesreči ubit Jack Zagar, star 23 let in doma iz Chicago Heightsa.

Is Minnesota

Duluth, Minn.—Te dni je v tukajšnjem sanatoriju za tuberkulozo umrl John Elijaš, star 60 let; ki je bival čez 40 let v Virginiji, Minn.—Dalje je v tukajšnji bolnišnici umrl Matt Filipič iz Eveletha, star 56 let. Zapusča ženo in brata.

Nov grob v Ohlu

Canton, O.—Pred kratkim je tukaj umrl Anton Čufar, najstarejši Slovenec v tej naselbini, star 73 let. Doma je bil iz Zaukajca pri Tolminu na Goriškem, zapuša pa ženo, tri sinove, dve hčeri in 13 vnukov.

Sestanek med Petainom in ameriškim poslanikom

Vichy, Francija, 27. apr.—Ameriški poslanik William D. Leahy bo danes konferiral z maršalom Petainom. To bo zadnja konferenca med njima pred odhodom poslanika domov. Tu pravijo, da se bo konference udeležil tudi Pierre Laval, ki je zadnji teden prevzel vodstvo francoske vlade.

Washingtonu so izjavili, da poslanik Henry-Haye še ni dobil note s protestom iz Vichyja. On je imel v zadnjih dneh, odkar je Pierre Laval prevzel vodstvo francoske vlade, več konferenc z Wellesom in drugimi uradniki državnega departmanta.

London, 27. apr.—General Charles de Gaulle, vodja svobodnih Francozov, je pozdravil prihod ameriških čet v Novo Kaledonijo. "Vesel sem, da vas morem pozdraviti," pravi general. "Vaš prihod na francoski otok je znamenje, da se bodo Francozi in Američani ponovno skupno borili proti sovražniku."

Nova čistka v nacijski Nemčiji na vidiku

Nemci ujeli srbskega generala?

Sabotaža v podjarmljenih državah

Bern, Švica, 27. apr.—Poročilo iz Berlina pravi, da so Nemci ujeli generala Mihajloviča, poveljnika jugoslovanskih četnikov. To ne omeja detajlov in ne kraja in kdaj je bil general ujet.

Mihajlovič, ki je zbral armado 150.000 četnikov, je postal junak združenih narodov v vojni, ki jo vodi proti osiženim okupacijskim armadam. Prej objavljen poročilo se je glasilo, da je začel veliko pomladansko ofenzivo proti Nemcem in Italijanom. Nedavno je apeliral na Veliko Britanijo za pomoč v orožju in strelivu, da bo lahko nadaljeval vojno proti osišču.

Vest iz Zagreba pravi, "da so nemške in hrvaške čete popolnoma uničile srbske bandite."

London, 27. apr.—Sem stalno prihajajo poročila o silnih nemirih in sabotaži v Franciji, Belgiji in Jugoslaviji. "Eno pravi, da delavci v belgijski tovarni niso napolnili 1.500.000 nabojev s smodnikom, kakor so bile odredene masne eksekucije. Nacistični strelski oddelki postrežejo povprečno 25 oseb dnevno zaradi sabotaže. Poročila dostavljajo, da bo nastal splošen odpor v podjarmljenih državah, če bodo angleške in ameriške čete invadirale evropski kontinent.

Člani jugoslovanske vlade v izgnanstvu v Londonu so izjavili, da ne morejo ne potrditi in ne zanikati poročila, da so Nemci ujeli generala Mihajloviča.

Izolacionisti stopajo na plan

Agitacija za sklenitev miru z osiščem

New York, 27. apr.—Vodilna osebnost odbora America First, organizacije izolacionistov, ki je bila razpuščena po japonskem napadu na Pearl Harbor, Hava, skuša oživeti "mirovno gibanje" po izjavi organizacije Prijatelji demokracije, grupe, ki razkriva aktivnosti prevratnih skupin.

Ta oseba je Horace J. Haase, bivši načelnik govorniškega biroja podružnice odbora America First v Brooklynu. On je pozval bivše voditelje in člane tega odbora, naj ustanove organizacijo, ki naj bi šla na delo in agitirala za sklenitev pogodnega miru z osiščem.

"Oni, ki sovražijo vojno," se glasi poziv, "so spoznali, da so argumenti, ki so bili v ospredju pred japonskim napadom na Pearl Harbor, še vedno pravi, da je ta napad izpremenil nekatere stvari. Danes je resnica, kar je bila resnica tudi pred sedmim decembrom, da oni, ki so za vojno, nam hočejo vsiliti prav tako regimentacijo kot je v Hitlerjevi Nemčiji in Mussolinijevi Italiji, čeprav jo sovražimo."

Haase je nedavno govoril na shodu, katerega je sklicala organizacija Citizens Protective League in katere načelnik je Kurt Ludwig. Slednji je intimen prijatelj Josepha McWilliamsa, sovražnika židov in voditelja krščanskih mobilizatorjev. McWilliams se nahaja v Chicagu.

Odmevi Hitlerjevega govora v angleškem tisku

NEMSKA ARMADA V DEFENZIVI

London, 27. apr.—Tukajšnji listi so objavili govor, ki ga je imel Hitler v rajstagu, in komentarje na prvih straneh ter namignili, da vse ne gre gladko v Nemčiji. Govore in komentarje so prinesli pod naslovi: "V Nemčiji je nekaj narobe"—"Hitler zahteva legalne pravice"—"Hitler grozi Nemcem z novim terorjem"—"Hitler opozarja nemški narod, naj se pripravi za dolgo vojno."

List Daily Mail pravi v uvodniku, da je bil Hitlerjev govor v rajstagu najbolj čuden od vseh, kar jih je imel. Dal je neizpobiten dokaz o učinku angleškega masnega bombardiranja na razpoloženje nemškega ljudstva. List News Chronicle piše, "da si Hitler v svoji bolni domišljiji zdaj, ko vse kaže, da je katastrofa blizu, predstavlja, da je on edini odrešenik Nemčije. Odkar je prevzel vrhovno poveljstvo nemških armad, se je Hitlerjeva blaznost povečala."

Daily Herald, glasilo delavske stranke, pravi: "Hitler ima v načrtu čistko ali drugi obupen korak, ki naj bi dosegel namene čistke."

V sličnem tonu pišejo in komentirajo Hitlerjev govor drugi angleški časopisi. Daily Mirror pravi, "da je Hitler zaslužil nemško ljudstvo v večjem obsegu kot kateri koli drugi voditelj pred njim. On se zaveda preteče katastrofe."

Kubisev, Rusija, 27. apr.—Sovjetski krogi pravijo, da je bil Hitlerjev govor deklaracija defetista in potrdilo ruskih poročil, da se je potek vojne obrnil proti Nemčiji. Diktator je moral priznati, da se njegove napovedi, da bo vojna kmalu končala s popolno zmago nemškega orožja, niso izpolnile. Slika, ki jo je podal o trpljenju svoje oborožene sile na ruskih frontah, odgovarja sovjetskimi poročili o ogromnih nemških izgubah. Hitlerjeva izjava o položaju je najboljša novica od začetka vojne.

Nemški diktator je moral priznati, da ima Rusija neizčrpne vire vojaške sile, ki so bile že mobilizirane za boj do konca. Dalje je moral priznati, da so njegove armade v defenzivi in da dobivajo težke udarce na ruskih frontah. Njegovo poročilo o notranji situaciji potrjuje vesti o razkrajanju bojnega razpoloženja med nemškimi civilisti.

Severski za ustanovitev letalskega poveljstva

Chicago, 27. apr.—Major Alexander P. De Severski, letalski strateg, inženir in tehnik, je urgiral ustanovitev separatnega letalskega poveljstva, ki naj bi imelo v svojem področju isto oblast kot poveljniki armade in mornarice, v svojem govoru po radiu, ki ga je aranžirala univerza Northwestern. On se je izrekel tudi za totalno letalsko ofenzivo proti osišču, ki naj bi se vršila z ameriških baz in onih v Alaski. Severski je dejal, da moderna vojna zahteva revizijo stare strategije bojevanja na kopnem in morju, ker je ta vojna demonstrirala učinkovitost letalske sile v operacijah.

Močna roka je končno sagrabila "fathra" Coughlina.

IZ NAŠIH KRAJEV

ZOFKA KVEDER

V OBLASTI TEME

(Nadaljevanje.)

— No, ne boj se me. Kaj bi komu napravil? Saj sem pijan! — se je smejal oče in gledal tja nekam preko vasi. — Ko bi vedel kdo me je tako daleč pripravil? Sam? ... Saj sem vedno gledal na se; saj se nisem nikdar čisto pozabil ... Ali veš ... ta ženska ... tvoja mati ... ubila me je! ... Eh! — se je stresel in mahnil z roko: — pustimo to! Pa pijmo! To je najbolje, sinko! Pijmo! —

Hitro je odšel proti hiši. Žan je šel za njim v njegovo sobico.

— Ne pijte, oče, prosim vas. Prazniki so, veliki teden; — velikanč pride, a vi boste bolni.

— Za me ni nobene velikančije! — je dejal oče. Zgrabil prvo steklenico na mizi in jo nastavil na usta. Hud duh po rumu se je razširil po sobi. — Pijmo! Zame ni več nobenega vstajenja! — Vrgel se je na postelj, obrnil se k zidu in zaškrta z zobmi.

Žan je šel tiho iz sobe.

Hotel je iti bratu naproti, a premislil se je in jo zavil v pašnike, ki so se raztezali po golih hribih nad vasjo. Veter se je gonil preko pokrajine, zavijal v osamelih smrekah in hitel dalje. V neizmernih plasteh od zemlje do neba je prihajal, a njegova moč je pešala. Nekaj živega, človeškega je čutil Žan v tem vetru. Kako se podi dalje, pada, spotika se, odskakuje in spet se zaganja v tek. Ogromen velikan hiti naprej, a neizmerni zračni plašč plapolja v silovitih valovih za njim. In Žan je tekel s tem vetrom v hrib. Zdelo se mu je, da mu je lepše z vsakim korakom, s katerim se oddaljuje od doma.

Kake oblasti so se polastile tega doma, kake moči so se oklenile očeta?

In nikdar ni videl vse strahote, propada v tako jasni luči kakor danes. Saj se bo vse uničilo, saj se bo vse pogreznilo! Dom se majo in vsa družina se ruši. Tresnilo bo ob tla in ničesar ne bo ostalo od vsega. Drug drugega bodo ugonobili.

Mati. — Kaj je dejal oče o materi? — Da ga je ubila.

In Žan se je spomnil stotero malenkosti, ki jih prej ni bil opazil in naenkrat se je začudil in prestrašil: Kako sta se pač združila ta dva človeka? Saj nista drug za drugega. Oče, izkušeni, nekoliko lahkomišeln, a dober, poln fantazije, nemira; mati, ozkosrčna, godrnjava, nezaupljiva. Oče indiferenten v verskih stvareh, mati fanatično religiozna. Oče veseljak, mati temna in stroga. In od leta do leta so prihajale slabe lastnosti obeh močnejše na dan, rastle so, polastile so se nature. Drug drugega sta gnala v skrajnost, v pogin. Oče pijanec, mati surova, prepirljiva ženska s psovkami in zopernimi svetimi vzdihljaji na ustnicah ... to je rezultat!

A nista bila taka. Spomnil se je očeta iz svoje prve otroške dobe, spomnil se je na materine fotografije iz njene mladosti, še predno je bila omožena. Kako dober in ljubeznjiv je bil tedaj njegov oče, kako milo-nežno lice je imela njegova mati! A zdaj sta ubila drug drugemu vse, kar je bilo lepega in plemenitega v njih dušah in vse slabe kali, ki so spale v njima, sta siloma izžibala kvišku.

Zasmilila sta se mu, brat se mu je zasmilil, in slika samemu se je zasmilila. Saj se bodo vsi pokončali. Vsi bodo propali. In tudi on. Sin je teh dveh in vse to spi v njem in kadar se prebudi ga uniči ...

Zgрозil se je. In naenkrat se ga je polastila taka želja, da bi se vzdržal, izvelkel se iz tega

prepada, obvladal vse to slabo v sebi za vedno, vse seme teh strašnih strasti izruval in uničil v svojem srcu. Zastokal je, pokrtil si je obraz z obema rokama in v groznem dvomu je vzdihoval: — Kaj naj tudi jaz tako končam? Ne, ne! nečem! —

Veter se je s tako silo zagnal vanj, da bi bil, tako upognjen, skoro pal na obraz. Zravnaval se je in neka čudovita zavest ga je prešinila, da se vzdrži, da ne propade. — Mlad sem še in če zdaj nikoli ne pustim sebe iz vajet, ako zadušim ono živalsko v sebi, kar nas uničuje in gonobi, — zdaj, v prvem kalu, — potem zmagam! —

Obrnil se je proti domu. Veter je še silnejše razsajal in moral je večkrat napeti vse moči, da je mogel dalje. In ta boj proti vetru ga je čudovito krepil. Nekaj svežega, pogumnega, nepremagljivega mu je zastrnilo po žilah. Tema je bila že in Žanu se je zdelo, kakor, da veter prinaša vedno gostejšo noč, kakor, da se vali, črna in molčeca, s temi ogromnimi zračnimi plastmi preko vse pokrajine.

Že pred hišo je slišal prepir in trušč iz sobe. Ko je vstopil v hišo je videl očeta pri mizi, mati in brat sta stala pred njim in se prepirala.

— Kje si se pa ti potikal? — zakrjčala je mati na njega.

— Na paši sem bil, —

— Zvečer je človek doma, zvečer se ne potika okrog! Ravno tak boš, kakor ta, — pokazala je na brata, — doma se boji, kakor peka, vedno samo okrog z gospodo karte igra in denar zapravlja. —

— Saj še devet ni, — se je branil brat. — In potem, kaj pa imam doma? Če zažvižgam, pa že pridigujete, da naj rajši molim, da mi je tega bolj potreba. —

— O je, je potreba! Samo očeta pogledj, samo pogledj ga! —

— Pa si ga le tudi vi pogledjte! Če je moj oče, je pa tudi vaš mož, sramota enaka! —

— Vidiš, tak je, — obrnila se je mati k Žanu. — Ves je že sprijen, nikoli ne bo nič prida iz njega. Kar oče, to sin! —

Brat je vzkipe. — Pustite me vendar že enkrat na miru! Saj bom podivjal, saj nimam tudi ene mirne minute. Kričite in kregate se, če pridem kak četrt ure pozneje domov. Saj je še čuda, če sploh pridem! V tak dom! V tak prokleti dom! V peklu je več miru, kakor pri nas! ... Na, Žan, ti si vesel kaj, da sem ti poslal denar za pot, da prideš za velikonočno domov? Rečeš? Nikoli ne pridem domov, to bo najlepše za te in najbolje! Pri nas doma se človek izgubi, surov postane, podivja! —

Žan je prijel brata za roko. — Ne razburjaj se tako, umiri se! —

— Saj sem tih človek, saj najrajši molčim, ali pri nas se mora podivjati. —

Žan se je obrnil k materi in začel govoriti o večerji, samo, da bi govor napeljal drugam. — Strašno sem lačen! — je dejal, čeravno mu je bilo zopeterno samo misliti na jed, zdaj, ob taki uri, po takih besedah.

Oče je bil vinjen, topo je slonel pri mizi.

Mati je šla v kuhinjo, a ko je šla mimo očeta, ga je sunila in pljunila v stran: — Fej, živina pijana! —

To je menda moža predramilo, vstal je in zibajoč šel k omarici, kjer so stale steklenice s piščajo. Prijel je prvo, ki mu je prišla pod roko in napravil par požirkov. A ko je hotel iti nazaj k mizi, se je spotaknil sredi sobe in telebnil ob tla.

Žan in brat sta priskočila in ga vzdignila.

— Pijan sem, no pijan, — je jecjal oče.

(Dalje prihodnjic.)

Dvonožec

Naravoslovne pravilice

Spisal KARL EWALD
Prevedel FRANC BOLKA

(Nadaljevanje)

KUKAVICA

Globoko v gozdu sredi zelenega travnika je rastel star velik trnov grm in v njem si je sezidal srakoperjev parček svoje gnezdo.

Prvega majskega dne, ko je solnce dobro pripekalo, je bilo gnezdo gotovo. In ko sta nekaj časa posedela skupaj in se pogovarjala o bodočnosti, je znesla gospa srakoper tri dobra jajca.

"Tako," je dejala in vzdihnila tako globoko, kakor srakoper sploh more vzdihniti. "Zdaj je konec mladosti in norčij; resnost življenja začnjenja."

Njen mož jo je tolažil, kakor dobro je mogel medtem, ko se je črna vsedala na jajca in ga ni niti poslušala.

"Vi možki klepetate, kakor razumete," je rekla. "Vi bi sami morali enkrat poizkusiti, ampak vi se zadovoljite z lepimi besedami in prepričate nam valjenje. Ne delaj tako zaljubljenega obraza! Ne poda se ti in

mene dela nervozno. Žuri se in vlovil mi mastno muhol!"

Zvečer je bila vsa iz sebe od jeze.

"Da sem vedela, kar zdaj vem, bi se ne bila omožila in da si pel še krasneje," je kričala. "Ne vzdržim! Ne vzdržim! Zletim proč!"

Srakoper jo je mirno poslušal. S svojimi prejšnjimi ženami je doživel enake zgodbe — srakoper si izbere vsake pomlad novo babico —; in vedel je, da se ta razburjenost zopet poleže.

"Danes napraviš še prav lahko majhen izlet," je predlagal. "Zato pa moraš potem prav pridno sedeti; sicer se ne izvale nikdar nikoli mladiči. Moja prejšnja soproga —"

"Prosim, ne govori mi o tej ženski!" je kričala.

V istem trenutku je odletela in srakoper ji je brzo sledil, ker se je bal, da bi se ji v razburjenosti ne dogodila nesreča.

Ko pa sta odletela, sedel je neki drugi ptič poleg gnezda in buljal vanj.

» Bil je mnogo večji kakor srakoper in popolnoma sivorjav s svetlimi pegami na prsih in trebuhu. V kljuno je držal jajce, katero je previdno položil poleg drugih jajc v gnezdo. Ni bi-

lo večje kakor druga in slično jim je bilo za las.

Trenotek je tuji ptič še posedel in opazoval žalostno malo, gorko gnezdo, v katero je položil svoje jajce. Potem pa je razpel peruti in odletel preko travnika v gozd. Tam je sedel na visokem drevesu mož in čakal.

"Ali si oskrbela jajce?" je

praskotalo.

Dr. Henry Shookes (levo) in Percy C. Brown, uradnika mednarodnega odbora za združeno rekonstrukcijo.

goltnejši kakor ostali, zato je tudi naglo rastel.

"To bo nekaj čvrst srakoper," je rekel oče in ga božal s kljunom po hrbtu.

"Ne smeš delati razločka med svojimi otroci," je zavrnila mati strogo. "Meni se zde pa ravno najmanjši najnežnejši."

Nekega večera je sedel srakoper ves pobit poleg svoje žene, ki je sedela na gnezdu, da greje mladiče.

"Ni lahko, preživeti tako veliko družino," je rekel. "Pri tem hočeš pošteno izgledati in nimaš nikoli časa, se osnažiti. In zdi se mi, da je že večnost od tega, da sem zdrobil eno kratko. Časi postajajo tudi vedno slabejši. Metuljev skoro ni več dobiti; danes jutraj so mi ščinkavci dvakrat ravno pred kljunom oteli lepo ličinko. Pomagati mi boš še morala pri lovu. Ubog ptič kot jaz ni v stanu, da bi puščal svojo ženo za parado pri hiši."

"Skrbeti za otroke, kaj imenuješ ti to parado?" je zaklicala srakoperjeva babica ljuto. "Sicer pa se ti ni treba čisto nič dolžnost, da mi izkažeš par pozornosti, ker oskrbujem vaje."

Zjutraj petnajstega dne so se razpočile lupine in četrto nagih ptičkov je ležalo tu in odpiralo svoje široke, rumene kljune. Srakoper jih je opazoval pozorno.

"Saj nimajo ne oči ne kljunov," je rekel. "Ali to še pač vse pride."

"Kako mični so!" je vzkliknila gospa srakoper.

Njen mož jo je pogledal šegavo in žvižgal predse: "In začetkoma jih nisi niti hotela izvaliti!"

"Nesmisel!" je odvrnila njegova žena užaljena. "Tega nisem nikoli rekla. Rajše prinesl svoj ubogim otročičem jesti, nego da govoriš tu take neumnosti. Tako na daleč odpirajo svoje kljune, da jim vidim v njihove ljube male želodce."

In srakoper je odletel in se vrnil in zopet odletel in to je bilo cel dan od zjutraj do zvečera in mnogo dolgih dni nadalje. Kadarkoli je prinesel kaj užitenega, so mladiči odpirali svoje kljune. Bilo je kot bi ne mogli postati nikdar siti. Ali četverica ni bila enako požrešna. Eden mladičev je bil mnogo samo-

Dr. Henry Shookes (levo) in Percy C. Brown, uradnika mednarodnega odbora za združeno rekonstrukcijo.

vprašal ptič vrnivšo se družico. "Da," je odgovorila babica, "položila sem ga v gnezdu srakoperjevem tam v trnovem grmu na travniku. Pridni ljudje so; dobri bodo z najinim otrokom."

"Več ne moreva storiti," je menil drugi ptič. In potem je zaklical: "kukuki!" in oba sta odletela.

Ko sta prišla srakoperja domov, nista opazila, da niso več samo tri jajca, nego štiri v gnezdu. Enkrat v računstvu nista bila posebno podkovana, razven tega pa je bila gospa srakoper zdaj boljše volje. Sedla je popolnoma mirno na jajca in njen mož ji je zapel, da se je razlegalo daleč po gozdu.

Štirinajst dni je verno sedela na jajcih in valila, srakoper pa je letal okoli in lovil metulje, ličinke in muhe. Nabadal jih je na trnje tesno ob gnezdu, tako da je babica z lahkoto hušnila tja, jih zgrabila in se brzo zopet vrnila.

"Ti si vendarle priden dečko," je rekla ter mu milostno pokimala. "Sicer pa je tudi tvoja sveta dolžnost, da mi izkažeš par pozornosti, ker oskrbujem vaje."

Zjutraj petnajstega dne so se razpočile lupine in četrto nagih ptičkov je ležalo tu in odpiralo svoje široke, rumene kljune. Srakoper jih je opazoval pozorno.

"Saj nimajo ne oči ne kljunov," je rekel. "Ali to še pač vse pride."

"Kako mični so!" je vzkliknila gospa srakoper.

Njen mož jo je pogledal šegavo in žvižgal predse: "In začetkoma jih nisi niti hotela izvaliti!"

"Nesmisel!" je odvrnila njegova žena užaljena. "Tega nisem nikoli rekla. Rajše prinesl svoj ubogim otročičem jesti, nego da govoriš tu take neumnosti. Tako na daleč odpirajo svoje kljune, da jim vidim v njihove ljube male želodce."

In srakoper je odletel in se vrnil in zopet odletel in to je bilo cel dan od zjutraj do zvečera in mnogo dolgih dni nadalje. Kadarkoli je prinesel kaj užitenega, so mladiči odpirali svoje kljune. Bilo je kot bi ne mogli postati nikdar siti. Ali četverica ni bila enako požrešna. Eden mladičev je bil mnogo samo-

goltnejši kakor ostali, zato je tudi naglo rastel.

"To bo nekaj čvrst srakoper," je rekel oče in ga božal s kljunom po hrbtu.

"Ne smeš delati razločka med svojimi otroci," je zavrnila mati strogo. "Meni se zde pa ravno najmanjši najnežnejši."

Nekega večera je sedel srakoper ves pobit poleg svoje žene, ki je sedela na gnezdu, da greje mladiče.

"Ni lahko, preživeti tako veliko družino," je rekel. "Pri tem hočeš pošteno izgledati in nimaš nikoli časa, se osnažiti. In zdi se mi, da je že večnost od tega, da sem zdrobil eno kratko. Časi postajajo tudi vedno slabejši. Metuljev skoro ni več dobiti; danes jutraj so mi ščinkavci dvakrat ravno pred kljunom oteli lepo ličinko. Pomagati mi boš še morala pri lovu. Ubog ptič kot jaz ni v stanu, da bi puščal svojo ženo za parado pri hiši."

"Skrbeti za otroke, kaj imenuješ ti to parado?" je zaklicala srakoperjeva babica ljuto. "Sicer pa se ti ni treba čisto nič dolžnost, da mi izkažeš par pozornosti, ker oskrbujem vaje."

Zjutraj petnajstega dne so se razpočile lupine in četrto nagih ptičkov je ležalo tu in odpiralo svoje široke, rumene kljune. Srakoper jih je opazoval pozorno.

"Saj nimajo ne oči ne kljunov," je rekel. "Ali to še pač vse pride."

"Kako mični so!" je vzkliknila gospa srakoper.

Njen mož jo je pogledal šegavo in žvižgal predse: "In začetkoma jih nisi niti hotela izvaliti!"

"Nesmisel!" je odvrnila njegova žena užaljena. "Tega nisem nikoli rekla. Rajše prinesl svoj ubogim otročičem jesti, nego da govoriš tu take neumnosti. Tako na daleč odpirajo svoje kljune, da jim vidim v njihove ljube male želodce."

In srakoper je odletel in se vrnil in zopet odletel in to je bilo cel dan od zjutraj do zvečera in mnogo dolgih dni nadalje. Kadarkoli je prinesel kaj užitenega, so mladiči odpirali svoje kljune. Bilo je kot bi ne mogli postati nikdar siti. Ali četverica ni bila enako požrešna. Eden mladičev je bil mnogo samo-

goltnejši kakor ostali, zato je tudi naglo rastel.

Ali njegova žena ga je kavnala v hrbet in ga pošteno ozmerjala.

Ali ste naročili na dnevnik "Prosveta"? Podprite svoje

"Sramuj se, biti tako nasilen!" je kričala. "Mar hočeš gnjaviti ubogega nedolžnega otroka! Ne predrzni se, dotakniti se ga! Boš vendar razumel, da ubogo bitje ni moglo nič za to."

Objokovala sta mrtvo dete; ko sta se najokala, odletela sta zopet iskat novega živeža. Kmalu sta se potolažila zaradi izgube; ker pri življenju ostali trije mladiči so imeli tak tek, da so starši čestokrat skoro obupali. Veliki je rastel vedno naprej in bil zdaj že dvakrat tolik kot ostala dva, ki sta se pritoževala, da jih grobjan izpodriva in izpodjeda.

(Dalje prihodnjic.)

NOTE!

Save this copy of PROSVETA. It is needed for VICTOR

SAVE

- ★ All Wastepaper
- ★ Old Rags
- ★ Old Rubber
- ★ Scrap Metal

Turn it over to some local salvage agency

MAJSKI GLAS IMA PESTRO VSEBINO

Letošnji Majski Glas je posvečen našemu delovnemu narodu, ki je v starem kraju doživel najhujšo tragedijo, kar jih je še padlo nanj v njegovi dolgi zgodovini. Dalje je ta Majski Glas posvečen prazniku mednarodne solidarnosti in sodelovanja, ki je v sedanjem ogromnem pokolju enako pogažen, a vstane znova, kakor bo vstal naš narod.

Majski Glas se naroča pri PROLETARCU

2301 S. Lawndale Ave.
CHICAGO, ILL.

Posamezen izvod stane 25c. Vsoto lahko pošljete v znakmah.

TISKARNA S.N.P.

SPREJEMA VSA

v tiskarsko obrt spadajoča dela

Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, častnice, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, angleškem jeziku in drugih.

VOĐSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLANSTVO S.N.P.J. TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI

Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarne. — Cene smernice, unijako delo prve

Pišite po informacije na naslov:

SNPJ PRINTERY

2657-58 S. LAWDALE AVENUE CHICAGO, ILL. TEL. ROCKWELL 4804

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVETA

Po sklepu 12. redne konvencije se lahko naroči na list Prosveta in prišteje eden, dva, tri, štiri ali pet članov in ene družine k eni naročnini. List Prosveta stane za vse enako, za člana ali nečlana \$5.00 na eno letno naročnino. Ker pa člani še plačujejo pri assessmentu \$1.50 na teden, se jim to prišteje k naročnini. Torej sedaj ni vzroka, recimo, da je list predrag za člana SNPJ. List Prosveta je vasa lastnina in gotovo je v vsaki družini nekdo, ki bi red čital list vsak dan.

Pojasnilo: — Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list teden, bo moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveta, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo znižati datum za to vsoto naročnika.

Cena listu Prosveta je:

Za Združ. države in Kanado	\$5.00	Za Člano in Chicago je	\$7.50
1 teden in	4.00	1 teden in	6.50
2 tednika in	3.50	2 tednika in	6.00
3 tednike in	3.00	3 tednike in	5.50
4 tednike in	2.50	4 tednike in	5.00
5 tednikov in	2.00	5 tednikov in	4.50
Za Evropo je		\$9.00	

Izpolnite spodnji kupon, priložite potrebno vsoto denarja ali Money Order v pisnu in si naročite Prosveto, list, ki je vasa lastnina.

PROSVETA, SNPJ.

2657-58 S. Lawndale Ave.
Chicago, Ill.

Priloženo polijam naročnino za list Prosveto vsoto \$

1) Ime _____ Čl. društva št. _____

2) Ime _____ Čl. društva št. _____

3) Ime _____ Čl. društva št. _____

4) Ime _____ Čl. društva št. _____

5) Ime _____ Čl. društva št. _____

Mesto _____ Država _____

Nov naročnik _____ Star naročnik _____

Voditelji avtne unije CIO na detroitski konferenci. Od leve na desno: R. J. Thomas, George Addes in Richard T. Frankenstein.